

حقوق و سیاست

فصلنامه دانشکده حقوق و علوم سیاسی
واحد علوم و تحقیقات

◆ مقالات فارسی

● دگرگونی تجزیه و تحلیل سیاست خارجی در بستر

مناظره‌های روابط بین‌الملل / دکتر عبدالعلی قوام

● اکسیر مآثر نو؛ بررسی مقایسه‌ای مشکله هویت در

تاریخ‌نگاری قاجاریه / دکتر محسن خلیلی

● سیاستگذاری خارجی و دفاعی آمریکا پس از ۱۱ سپتامبر / دکتر حمید هادیان

● اشاعه و آثار آن در حقوق ایران و فرانسه / دکتر شکرالله نیکوند

● بررسی نظری و عملی نقض اساسی در قراردادهای بیع بین‌المللی / دکتر مجتبی زاهدیان

● مداخلات بشردوستانه یک‌جانبه و حقوق بین‌الملل / نیکولاس جی. ویلر / دکتر علیرضا محمدخانی

◆ مقالات انگلیسی

● ناامنی در عراق: بررسی پیامدهای سیاسی، حقوقی و امنیتی آن در منطقه

/ دکتر علی اصغر کاظمی

● تقلب نسبت به قانون و قواعد آمره / دکتر سید نصرالله ابراهیمی

◆ نقد و بررسی کتاب

● تئوری و عمل در کنوانسیون اروپایی حقوق بشر / علیرضا ابراهیمی

● سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه / ابراهیم مرادی

سال اول / شماره ۳ / تابستان ۱۳۸۴ / تک‌شماره ۱۲۰۰۰۰ ریال

دانشنامه حقوق و سیاست

فصلنامه دانشکده حقوق و علوم سیاسی

واحد علوم و تحقیقات

سال اول، شماره سوم، تابستان ۱۳۸۴

● صاحب امتیاز: دانشگاه آزاد اسلامی

● مدیر مسئول: دکتر سید علی اصغر کاظمی

● سردبیر: دکتر کیهان بزرگو

● اعضای هیأت تحریریه:

○ حقوقی: دکتر محمد علی اردبیلی، دکتر گوهر ز افتخار جهرمی، دکتر نجاد علی المناسی،

دکتر ابراهیم بیگزاده، دکتر امیر حسین فخاری

○ سیاسی: مین المللی، دکتر حمید احمدی، دکتر علیرضا ازغندی، دکتر همایون الهی، دکتر

محمد امجد، دکتر مهدی ذاکریان، دکتر سید عبدالعلی قوام، دکتر علیرضا موسوی زاده

○ بخش انگلیسی: زها لوسین زهادی

○ ویراستار: نازیلاسانی

○ روابط عمومی: سیامک سیار

تایپ و صفحه آرایی: علیرضا ایلخانی

نشانی: تهران، میدان پونک، انتهای بزرگراه اشرفی اصفهانی، به سمت

حصارک، واحد علوم و تحقیقات، دانشکده حقوق و علوم سیاسی

تلفن: ۴۴۸۰۹۸۰۸

فاکس: ۴۴۸۱۵۹۲۴

صندوق پستی: ۱۴۵۱۵/۷۵

Email: ijlap@hotmail.com

faclap@hotmail.com

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

تک شماره: ۱۲۰۰۰ ریال

این فصلنامه به استناد تأییدیه شماره ۸۷/۵۳۶۶۹ مورخ ۸۳/۵/۱۸ معاونت محترم پژوهشی دانشگاه

آزاد اسلامی منتشر شده است.

مطالب و مقالات دانشنامه حقوق و سیاست لزوماً بیانگر

دیدگاههای دانشگاه آزاد اسلامی نیست.

اکسیر مآثر نو؛ بررسی مقایسه‌ای مشکل‌هویت در تاریخ‌نگاری قاجاریه

محسن خلیلی*

چکیده

گزارش رخداد‌های تاریخی به سه گونه متصور است: تاریخ‌نویسی، تاریخ‌نگاری و تاریخ‌نگری. هر کدام از آنها را یک روایت می‌نامیم که مبتنی بر یک ویژگی تمایز آفرین است. کتابت رخداد‌های تاریخی دوران قاجاریه در رفت و برگشتی اونگوار میان تاریخ‌نویسی و تاریخ‌نگاری سرگردان بوده است. برای رهایی از این وضعیت بفرنج و دستیابی به نوعی تاریخ‌نگری ویژه دوران قاجاریه ناچاریم از مجموعه مفاهیم و واژگانی متجددانه بهره بگیریم که از آن میان «هویت» یکی از مهمترین و در عین حال گریزان‌ترین آن مفاهیم و واژگان است. در این مکتوب هویت را به مثابه یک فرایند مد نظر آورده‌ایم که طی آن نوعی پاسخگویی آگاهانه و عامدانه به دو پرسش چیستی و کیستی به دست می‌آید. سپس هویت را به سه مجموعه مفهومی «خود»، «دیگری» و پاره‌های سه‌گانه - سنتی، دینی و قانونی - اقتدار به عنوان هویت‌بخش و هویت‌ساز، منقسم ساخته و با این میزان سه متن تاریخ‌نگارانه دوره قاجاری، اکسیرالتواریخ، مآثر سلطانیه، تاریخ نو، را به بررسی مقایسه‌ای گشانده‌ایم. مفروض نگارنده آن بوده که هویت بر ساخته ماست و گر نه خود هیچ عینیتی ندارد یا به تعبیر دیگر مفهوم هویت خود کاملاً بی هویت است. دستامد نگارنده آن بوده که در تاریخ‌نگاری دوره قاجاریه «هویت» در یک وضع پرسش‌انگیز و با به تعبیری در یک «دشواره» قرار داشته است، زیرا نمی‌توانسته آمیختگی بهنگامی میان مؤلف‌ها و درون مایه‌های سه‌گونه و سه‌گانه هویتی بیفزاید.

کلید واژه‌ها: هویت، تاریخ‌نگاری، قاجاریه، تاریخ‌نویسی، تاریخ‌نگری، خود،

دیگری، عنصر ایرانی اسلامی، ماهیت، سنتی، دینی و قانونی، هویت‌ساز

* دکتر محسن خلیلی، دارای درجه دکتری علوم سیاسی از دانشگاه تهران و عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد.
دانشنامه حقوق و سیاست، سال اول، شماره ۴، تابستان ۱۳۸۴، ص ۵۰ - ۱۹

